

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న పరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
శరత్ ఋతువు, కార్తీకమాసం

- 180 -

శుక్ల విదియ - షోడశ

15.11.2023 బుధవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,అష్టాదశస్కర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

॥ శ్రీరెమచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టాదశస్కంధః

స దదర్శాసనే రామః నిషణ్ణం పితరం శుభే ।
కైకేయీసహితం దీనం ముఖేన పరిశుష్యతా॥ ॥ 18.1 ॥

స పితుశ్చరణౌ పూర్వమ్ అభివాద్య వినీతవత్ ।
తతో వవందే చరణౌ కైకేయ్యాస్సుసమాహితః॥ ॥ 18.2 ॥

రామేత్యుక్త్వా చ వచనం బాష్పపర్యాకులేక్షణః ।
శశాక నృపతిర్దీనః నేక్షితుం నాభిభాషితుమ్ ॥ ॥ 18.3 ॥

తదపూర్వం నరపతేః దృష్ట్వా రూపం భయావహమ్ ।
రామోఽపి భయమాపన్నః పదా స్ఫుష్టేవ పన్నగమ్॥ ॥ 18.4 ॥

ఇంద్రియైరప్రహృష్టైస్తం శోకసంతాపకర్చితమ్ ।
నిశ్చసంతం మహారాజం వృథితాకులచేతసమ్॥ ॥ 18.5 ॥

ఊర్మిమాలినమక్షోభ్యం క్షుభ్యంతమివ సాగరమ్ ।
ఉపప్లుతమివాదిత్యమ్ ఉక్తాన్పతమృషిం యథా॥ ॥ 18.6 ॥

అచిన్త్యకల్పం హి పితుః తం శోకముపధారయన్ ।
బభూవ సంరబ్ధతరః సముద్ర ఇవ పర్వణి ॥ ॥ 18.7 ॥

చిన్తయామాస చ తదా రామః పితృహితే రతః ।
కిం స్విదద్యైవ నృపతిః న మాం ప్రత్యభినన్దతి ॥ ॥ 18.8 ॥

అన్యదా మాం పితా దృష్ట్వా కుపితోఽపి ప్రసీదతి ।
తస్య మానుద్య సంప్రేక్ష్య కిమాయాసః ప్రవర్తతే॥ ॥ 18.9 ॥

స దీన ఇవ శోకార్తః విషణ్ణవదనద్యుతిః ।
కైకేయీమభివాద్యైవ రామో వచనమబ్రవీత్ ॥ ॥ 18.10 ॥

కచ్చిన్మయా నాపరాద్ధమ్ అజ్ఞానాద్యేన మే పితా ।
కుపితస్తన్మమాచక్ష్య త్వం చైవైనం ప్రసాదయ ॥ 18.11 ॥

అప్రసన్నమనాః కిం ను సదా మాం ప్రతి వత్సలః ।
వివర్ణవదనో దీనః న హి మామభిభాషతే ॥ 18.12 ॥

శారీరో మానసో వాఽపి కచ్చిదేనం న బాధతే ।
సంతాపో వాఽభితాపో వా దుర్లభం హి సదా సుఖమ్॥ 18.13 ॥

కచ్చిన్న కించిద్భరతే కుమారే ప్రియదర్శనే ।
శత్రుఘ్నే వా మహాసత్వే మాత్యాణాం వా మమాశుభమ్॥ 18.14 ॥

అతోషయన్మహారాజమ్ అకుర్వన్ వా పితుర్వచః ।
ముహూర్తమపి నేచ్ఛేయం జీవితం కుపితే నృపే ॥ 18.15 ॥

యతోమూలం నరః పశ్యేత్ ప్రాదుర్భావమిహాత్మనః ।
కథం తస్మిన్న వర్తేత ప్రత్యక్షే సతి దైవతే ॥ 18.16 ॥

కచ్చిత్తే పరుషం కించిత్ అభిమానాత్ పితా మమ ।
ఉక్తో భవత్యా కోపేన యత్రాస్య లులితం మనః॥ 18.17 ॥

ఏతదాచక్ష్య మే దేవి తత్త్వేన పరిపృచ్ఛతః ।
కింనిమిత్తమపూర్వోఽయం వికారో మనుజాధిపే॥ 18.18 ॥

ఏవముక్తా తు కైకేయీ రాఘవేణ మహాత్మనా ।
ఉవాచేదం సునిర్లజ్ఞా ధృష్టమాత్మహితం వచః ॥ 18.19 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టాదశస్కంధః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

❧ **అథ భగవద్భక్తి ధ్యేయమ్** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్థాన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రాధ్ననై : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

